ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., ve věci

žalobce: **TOROINVEST s. r. o.**
sídlem Místecká 1121/60, 703 00 Ostrava - Vítkovice
zastoupené advokátem Mgr. René Gemmelem
sídlem Poštovní 2, 728 95 Ostrava

proti
žalovanému **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2016, č. j. MSK 140441/2016, ve věci správního deliktu

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 27.12.2016 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27.10.2016, č. j. MSK 140441/2016, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a

potvrzeno rozhodnutí Městským úřadem v Orlové ze dne 27. 7. 2016, č. j. OD/PŘ/122,123/16/VEl, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu dle § 42b odst. 1 písm. s) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) a byla mu uložena dle § 42b odst. 6 písm. a) zákona o pozemních komunikacích pokuta ve výši 18 000 Kč. Procesní obrana žalobce byla ve správním řízení založena na jediné námitce, a to, že předmětná vozidla, jejichž je provozovatelem, nebyla přetížena a pokud kontrolní vážení přetížení zaznamenalo, muselo se jednat o poruchu měřidla. Žalobce v rámci odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně požádal ve smyslu § 11a odst. 1 zákona č. 509/1990 Sb., o metrologii (dále jen „zákon o metrologii“) o přezkoušení užitého měřidla pro kontrolní vážení Českým metrologickým institutem. Žalovaný se s procesní obranou žalobce vypořádal v napadeném rozhodnutí tak, že není uživatelem stanoveného měřidla, a proto není povinen na žádost žalobce žádat o přezkoušení měřidla. Vycházel z toho, že měřidlo má řádné ověření a není pochyb o správnosti měření.

2. Žalobce považuje úvahy žalovaného za svévolné. Žalobce je nepochybně dotčen výsledkem měření a je oprávněn požadovat podle citovaného ustanovení zákona o metrologii přezkoušení měřidla Českým metrologickým institutem. Je pravdou, že žalovaný uživatelem měřidla nejspíše není, nicméně by bylo přepjatým formalismem, pokud by správní orgán mohl takovou námitku zcela ignorovat. Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vyplývá, že vážení v obou případech provedlo Centrum služeb pro silniční dopravu s. p. o. za součinnosti Policie ČR. Žalobci není známo, zda uživatelem je právě Centrum služeb pro silniční dopravu s. p. o. či jiný subjekt. Žalovaný měl postoupit žádost žalobce uživateli měřidla k předložení přezkoušení měřidla. Je také otázkou, zda není porušením zásady dvojinstančnosti řízení, pokud by odvolací orgán sám doplňoval dokazování o výsledek přezkoušení. Pokud žalovaný námitku žalobce vyhodnotil tak, že se jej netýká a bez dalšího vycházel ze správnosti měření, odňal tím žalobci právo na spravedlivý proces a upřel mu možnost řádně se proti obvinění hájit.

3. Nadto žalobce namítl, že zákonná formulace sankce dle § 43 odst. 2 věta druhá zákona o pozemních komunikacích v pevné sazbě 9 000 Kč za každou započatou tunu přesahující povolenou hmotnost vozidla, je v rozporu s ústavním pořádkem; sankce nemůže být formulována jako fixní, ale musí být dána určitým rozpětím, aby správní orgán mohl v rámci svého uvážení vyhodnotit konkrétní okolnosti případu a konkrétní osobu delikventa. Žalobce tak navrhl přerušení řízení a předložení věci Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení § 43 odst. 2 věta druhá zákona o pozemních komunikacích.

4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že kontrolní vážení vozidel žalobce bylo provedeno dne 11. 2. 2016 a rozhodnutí prvostupňového správního orgánu bylo vydáno až dne 27. 7. 2016. Silniční správní úřad dopisem ze dne 5. 5. 2016 oznámil zahájení správního řízení a předvolal žalobce k ústnímu jednání dne 31. 5. 2016. Žalobce po seznámení se se spisovou dokumentací uvedl, že se k věci nebude vyjadřovat a počká na vydání rozhodnutí; nenavrhl provedení dalších důkazů a neuplatnil další skutečnosti či návrhy. Účelové tvrzení žalobce, že mu bylo odňato právo na spravedlivý proces, je liché. Návrh na provedení důkazu přezkoušením měřidla Českým metrologickým institutem učiněný v odvolacím řízení je návrhem, který mohl žalobce učinit již dříve a žalovaný tak k němu nemohl ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu přihlížet.

Zjištění z průběhu správního řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje

5. Ze správních spisů soud zjistil, že dne 11. 2. 2016 bylo provedeno nízkorychlostní kontrolní vážení motorových vozidel žalobce, a to v místě Orlová I/59 – parkoviště při metanúpravně – Orlová město. Vážení bylo provedeno Centrem služeb pro silniční dopravu, s. p. o., resp. jeho pracovníkem Ing. T. V., a to měřidlem – váhami zn. Haenni WL 103, výr. č. 2765 a 2766. Měřena byla tato vozidla žalobce : 1) tov. zn. Man, typ 89X, RZ X spolu s přípojným vozidlem tov. zn. MEGA, RZ X a 2) tov. zn. Man, typ TGA, RZ X s přípojným vozidlem tov. zn. Benalu, RZ X. U vozidel ad 1) bylo zjištěno překročení nejvyšší povolené hmotnosti na skupinu náprav o 2,5 %, resp. 682 kg a u vozidel ad 2) bylo zjištěno překročení nejvyšší povolené hmotnosti na skupinu náprav o 5,3 %, resp. 1 277 kg. Ze spisu dále vyplývá, že pro uvedená měřidla bylo vlastníku měřidel - Centru služeb pro silniční

   dopravu, s. p. o. - vydáno Českým metrologickým institutem dne 10. 10. 2014 potvrzení o ověření stanoveného měřidla – jedná se o měřidla druhu „Váhy plošinové s neautomatickou činností, třídy přesnosti III“.

6. Dopisem ze dne 5. 5. 2016, doručeným žalobci téhož dne, zahájil správní orgán prvního stupně správní řízení o správním deliktu dle § 42b odst. 1 písm. s) zákona o pozemních komunikacích a předvolal žalobce k ústnímu jednání dne 30. 5. 2016. Dne 31. 5. 2016 proběhlo před správním orgánem prvního stupně ústní jednání, ke kterému se za žalobce dostavil jednatel T. K. Po seznámení se s podklady rozhodnutí tento uvedl, že s podklady byl seznámen, nemá zájem se k nim dále vyjadřovat, nenavrhuje další důkazy a neuplatňuje další skutečnosti a návrhy na obhajobu.

7. Rozhodnutím ze dne 27. 7. 2016 Městský úřad Orlová jako správní orgán prvního stupně rozhodl, že žalobce, jako provozovatel vozidel uvedených v bodě 5) tohoto rozsudku, provozoval vozidla, která překročila při nízkorychlostním vážení hodnoty stanovené zvláštním předpisem, čímž žalobce porušil ustanovení § 37 vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu na pozemních komunikacích a naplnil skutkovou podstatu správního deliktu dle § 42b odst. 1 písm. s) zákona o pozemních komunikacích, za což žalobci uložil dle § 42 odst. 6 písm. a) zákona o pozemních komunikacích pokutu ve výši 18 000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce odvoláním, v němž namítl, že se správního deliktu nedopustil, když zpochybnil skutkový závěr správního orgánu o překročení povolené hodnoty zatížení u předmětných vozidel a zpochybnil správnost a přesnost provedených kontrolních vážení, neboť měl za to, že chyba je na straně kontrolních měřidel. Požadoval s odkazem na § 11a odst. 1 zákona o metrologii, aby byla předmětná měřidla přezkoušena Českým metrologickým institutem.

8. Následně rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. K odvolací námitce žalovaný konstatoval, že správní orgány nejsou uživateli stanoveného měřidla, a proto nejsou povinny na žádost žalobce žádat o jeho přezkoušení. S odkazem na § 7 odst. 2 vyhlášky č. 262/2000 Sb., kterou se zajišťuje jednotnost a správnost měřidel a měření, dospěl k závěru, že v průběhu správního řízení nebyla prokázána žádná skutečnost svědčící o zániku ověření měřidel, které byly použity při předmětném nízkorychlostním vážení; žalovaný tak měl za to, že vážení proběhla řádným způsobem a bylo při nich použito řádně ověřené měřidlo.

Posouzení věci krajským soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje

9. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci rozhodl soud bez jednání v souladu s ust. § 51 s. ř. s., neboť účastníci s takovým postupem vyjádřili souhlas.

10. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou žalobce stran protiústavnosti žalovaným a prvostupňovým správním orgánem aplikovaného ustanovení § 43 odst. 2 věta druhá zákona o pozemních komunikacích, v rozhodném znění, dle něhož, jde-li o správní delikt podle § 42b odst. 1 s) a u), činí výměra pokuty 9 000 Kč za každou započatou tunu, která překračuje největší povolenou hmotnost vozidla dle zvláštních právních předpisů. Tuto námitku krajský soud důvodnou neshledal a neshledal tedy potřebu k přerušení řízení a předložení věci Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení citovaného ustanovení. Krajský soud totiž při svých úvahách vyšel z judikatury Ústavního soudu, zejména pak Nálezu ze dne 25. 10. 2011, sp. zn. Pl ÚS 14/09, ve kterém se Ústavní soud zabýval ohraničením výměry sankce za přestupek dle § 1 písm. c), d), e) bodů 1 a 5, a písm. h) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a to ustanovením § 22 odst. 4 citovaného zákona, ve znění účinném do 31. 7. 2011 (rozpětí peněžité sankce – pokuty - bylo stanoveno od 25 000 Kč do 50 000 Kč). V citovaném Nálezu Ústavní soud uzavřel, že „*ústavní*

předpisy nevyžadují, aby zákonodárce při zákonném stanovení sankční sazby vždy upustil od spodního ohraničení výměry sankce. Typová závažnost (škodlivost) deliktního jednání daného druhu může být obecně tak vysoká, že nepřipouští ani v individuálním případě stanovit "nulovou" hodnotu výměry sankce. Posouzení spodní hranice sankční sazby je zásadně věcí zákonodárce. Ústavní předpisy neobsahují ohledně otázky dolní hranice sankční sazby žádnou direktivu - musí být ovšem dodržen příkaz proporcionality mezi typovou závažností deliktního jednání a výší sankční sazby. Současný stav nekázně řidičů v silničním provozu, projevující se mj. i ve značném výskytu řízení bez řidičského oprávnění a ve znepokojivém stavu dopravní nehodovosti, opravňuje zákonodárce k tomu, aby stanovil přísnější požadavky na všechny řidiče bez výjimky a aby vyloučil "nulovou" výměru trestu. Tím lze dosáhnout i sekundárních pozitivních výsledků - totiž omezení interpretační libovůle policejních a správních orgánů při praktické aplikaci předpisů a omezení korupčního jednání při vyměřování sankcí.“

11. Touto optikou lze dle krajského soudu dospět k závěru, že, byla – li sankce za správní delikt spočívající v překročení povolené hmotnosti vozidla stanovena konkrétní částkou, která neumožňuje správní uvážení rozhodujících správních orgánů, lze, zejména při zohlednění skutečnosti, že je postihováno nedodržení technické způsobilosti provozovaných vozidel a sankce míří na podnikající fyzické či právnické osoby jako provozovatele vozidla, akceptovat zákonodárcem stanovenou výši sankce; je nutno bezpochyby vyžadovat, aby na pozemních komunikacích byla provozována pouze vozidla, která jsou z hlediska technického způsobilá k provozu na pozemních komunikacích. Nejvyšší povolenou hmotnost vozidla pak lze jednoznačně do oblasti technické způsobilosti vozidla zařadit, jak vyplývá mj. z ust. § 2 a § 34 a násl. vyhl. č. 341/2014 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Pohledem shora citovaného nálezu Ústavního soudu tak je na místě akceptovat stanovení sankce s vyloučením „nulové“ či snížené výměry trestu; sankce je v daném případě odvozena od míry přetížení provozovaných vozidel. Zákonem stanovená sankce (9 000 Kč za každou započatou tunu přetížení) není obecně vzato ani způsobilá býti likvidační pro osobu delikventa. Podle krajského soudu se naopak jedná o

sankci zcela přiměřenou, která mimo svou sankční povahu působí zároveň zjevně motivačně.

12. Důvodnou neshledal krajský soud ani námitku, že žalovaný byl povinen se vypořádat s odvolací námitkou týkající se přezkoušení užitého měřidla Českým metrologickým institutem buď postoupením žádosti žalobce Centru služeb pro silniční dopravu s. p. o. jako vlastníku měřidla, případně zrušením prvostupňového správního rozhodnutí a uložením povinnosti doplnit dokazování o přezkoušení měřidla.

13. Z ustanovení § 11a odst. 1 zákona o metrologii vyplývá, že uživatel stanoveného měřidla je povinen na žádost osoby, která může být dotčena jeho nesprávným měřením, požádat o přezkoušení stanoveného měřidla. Je třeba přisvědčit žalobci v tom smyslu, že se nelze spokojit s odůvodněním ze strany žalovaného, že tento není uživatelem předmětných měřidel a povinnost stanovená citovaným ustanovením jej tedy nestíhá. Pojem „uživatel stanoveného měřidla“ je totiž dle krajského soudu nutno vykládat s přihlédnutím k okolnostem, za nichž je to které měřidlo užíváno. Tedy, je-li měřidlo užito jako základní podklad pro zjištění, zda se určitá osoba (ne)dopustila správního deliktu, je měřidlo užito pro potřeby správního řízení a tudíž za „uživatele“ je v tomto ohledu nutno pokládat také příslušné správní orgány. Z uvedeného tedy vyplývá, že při splnění zákonných podmínek by jak správní orgán prvního stupně, tak žalovaného, stíhala povinnost na „žádost osoby, která může být dotčena jeho nesprávným měřením“, požádat o přezkoušení stanoveného měřidla.

14. Povinnost uživatele měřidla však ve smyslu citovaného ustanovení není bezbřehá a je omezena právě možností (mírou) dotčení určité osoby nesprávným měřením. Možnost, resp. míru dotčení měřením je nutno vykládat tak, že není povinností správních orgánů, pro které je měřením podstatným podkladem pro rozhodnutí, z vlastní iniciativy při pouhé obecné námitce nesprávného měření v každém případě žádat o přezkoušení měřidla. Takovou povinnost má totiž správní orgán až tehdy, jestliže z průběhu správního řízení vyvstane na základě konkrétních

okolností důvodná pochybnost o správnosti měření. Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku ze dne 26. 4. 2013, č. j. 4 As 17/2012-36 při úvahách o aplikaci § 11 odst. 4 zákona o metrologii, účinném do 31. 5. 2015 (dle tohoto již zrušeného ustanovení „*u měřidel, pokud jsou používána za okolností, kdy nesprávným měřením mohou být významně poškozeny zájmy osob, je poškozená strana oprávněna vyžádat si jejich ověření nebo kalibraci a vydání osvědčení o výsledku*“) k závěru, že „*postup podle ustanovení § 11 odst. 4 zákona o metrologii je na místě tehdy, pokud vyjde najevo jakákoliv pochybnost o správnosti měření. Jinými slovy, smyslem a účelem tohoto ustanovení je odstranění pochybností o správnosti provedeného měření. Aplikace tohoto ustanovení zákona o metrologii i v případech, kdy je zjevné, že měření proběhlo po všech stránkách bezchybně (jak je tomu i v posuzované věci) je nedůvodná*“. Z uvedeného rozsudku také vyplývá, že v průběhu správního řízení musí být zjištěny okolnosti svědčící o nesprávnosti měření, ať už z objektivního či subjektivního důvodu. Uvedené závěry je dle krajského soudu možné bez dalšího vztáhnout také na posuzovanou věc.

15. V předmětné věci totiž, jak vyplývá ze správního spisu, mimo obecnou námitku nesprávnosti měření, vznesenou žalobcem až v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, žádné jiné bližší okolnosti o nesprávnosti měření nevyplývají. Naopak, měřidla, která byla k měření použita, měla potvrzení o ověření stanoveného měřidla druhu

„Váhy plošinové s neautomatickou činností, třídy přesnosti III“, vydané Českým metrologickým institutem dne 10. 10. 2014; dle Přílohy k vyhl. č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, a to dle položky 2.1.2, písm. a) činí doba platnosti ověření uvedeného druhu měřidla 2 roky. V době měření tak byla potvrzení o ověření měřidla platná.

16. Žalobce v průběhu správního nepředložil žádnou relevantní argumentaci svědčící o jakýchkoli důvodech, pro které by mělo být měření nesprávné; uvedl pouze, že „chyba je na straně měřidel“. Neuvedl žádnou relevantní skutkovou okolnost objektivního či subjektivního charakteru – nesprávný způsob měření, nesprávné místo měření, příp. v čem měla spočívat „chyba měřidel“ apod., která by mohla vést k odůvodněnému závěru o tom, že se jednalo o měření nesprávné, jímž by žalobce mohl být dotčen. Jinými slovy, žalovaný neměl povinnost přistoupit ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o metrologii k přezkoušení měřidel Českým metrologickým ústavem. Pokud tedy žalovaný, byť na podkladě nesprávné argumentace, rozhodl o odvolání žalovaného, aniž by přistoupil k přezkoušení předmětných měřidel, nelze jeho postupu nic vytknout.

Závěr a náklady řízení

17. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobu důvodnou neshledal, a proto ji dle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

18. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 6. března 2018

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje